10/12/2020

Πολιτεία και Εκκλησία μπορούν και πρέπει να βρουν τη χρυσή τομή

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Δημητριάδος και Αλμυρού

Άρθρο του Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Ιγνατίου

στην εφημερίδα ΤΑ ΝΕΑ, 10 Δεκεμβρίου 2020

Η πανδημία, όπως κάθε κρίση, ανέδειξε ήρωες, καλές πρακτικές αλλά και αρετές προσώπων, όπως και δυνατότητες θεσμών. Ταυτόχρονα, όμως, αποκάλυψε φυγόμαχους, αναποτελεσματικές τακτικές, εγωιστικές συμπεριφορές, θεσμικές δυσλειτουργίες, αλλά και προβλήματα που κρύβαμε κάτω από το χαλί. Περισσότερο όμως απ’ όλα, ανέδειξε και απέδειξε την ανάγκη εθνικής ενότητας

και ευρύτατης συναίνεσης για να αντιμετωπιστεί η πανδημία. Γι' αυτό και συμπεριφορές και λογικές του τύπου «δεν υπάρχει κορωνοϊός», «μια γρίπη είναι», «δεν κολλάει μέσα στην Εκκλησία», «δεν κολλάνε οι Ιερείς» είναι αντικοινωνικές, ενάντιες στην κοινή λογική και την ιατρική επιστήμη. Είναι όμως και παντελώς ατεκμηρίωτες, τόσο από θεολογικής πλευράς, όσο και από πλευράς Πατερικού λόγου και – κυρίως – ήθους. Πρόκειται για συμπεριφορές, τις οποίες η Εκκλησία οφείλει επειγόντως να αντιμετωπίσει Συνοδικά, για το συμφέρον του λαού του Θεού συνολικά.

Όσο σαφές είναι πως τα μέτρα της πολιτείας δεν αντιβαίνουν σε καμία δογματική ή θεολογική θέση της Εκκλησίας μας, τόσο σαφές είναι πως βρίσκονται σε απόλυτη συμφωνία με το Ελληνικό Σύνταγμα, όπως απεφάνθη το Συμβούλιο της Επικρατείας, λαμβάνοντας υπόψη και νομολογίες διεθνών οργάνων. Δεν είναι δυνατόν, το ύψιστο αυτό όργανο της Δικαιοσύνης να γίνεται σεβαστό όταν νομοθετεί υπέρ των θέσεων της Εκκλησίας (όπως στην περίπτωση του μαθήματος των Θρησκευτικών) και να απαξιώνεται όταν διαφωνεί με μεμονωμένες θέσεις αναρμοδίων προσώπων ή φορέων.

Αν και είναι αυτονόητα, ας επαναλάβουμε μερικά πράγματα για να είναι σαφές το πλαίσιο λήψης των αποφάσεων. Η Ελλάδα είναι μια σύγχρονη, εδραιωμένη, ισχυρή δημοκρατία. Η κυβέρνηση έχει νομίμως εκλεγεί και έχει το αποκλειστικό δικαίωμα (και την ευθύνη) να λαμβάνει, εντός του πλαισίου του Συντάγματος, όλα τα μέτρα που κρίνει απαραίτητα για να αντιμετωπιστεί η πανδημία. Ούτε έχει στραφεί εναντίον κάποιου συγκεκριμένα ούτε εκτελεί κάποιο «παγκόσμιο σχέδιο». Εργάζεται για να σώσει τις ζωές όλων μας, όπως εμείς της το αναθέσαμε.

Όσο είναι προφανές ότι προέχει η σωτηρία της ζωής, τόσο προφανής είναι η ανάγκη να βρούμε τις αναγκαίες ισορροπίες ώστε αυτή η σωτηρία να μην γίνει σε βάρος της πνευματικής και ψυχικής υγείας, των οικογενειακών σχέσεων ή του εξωστρεφούς πολιτισμού του λαού μας. Πρόκειται για μια πολύ δύσκολη ισορροπία, οφείλουμε όμως να το προσπαθήσουμε ενωμένοι, όπως κάνουμε πάντα σε μείζονα θέματα, όπως αυτό της τουρκικής επιθετικότητας.

Αυτή την ενότητα οφείλουμε όλοι – με πρώτη την κυβέρνηση – να την διαφυλάξουμε. Απαιτείται όμως και η νηφάλια αντιμετώπιση εκ μέρους μας. Η Εκκλησία δεν είναι εν διωγμώ ούτε θα είναι εν διωγμώ αν, κατόπιν υπόδειξης των ειδικών επιστημόνων, αποφασιστεί η συνέχιση του «απαγορευτικού» για όλους όπως αυτό ισχύει σήμερα. Αναμφίβολα, όμως, πρέπει να δοθεί με σαφήνεια προς τον λαό η αίσθηση της ίσης μεταχείρισης.

Όταν ακούμε ότι για λόγους «εποχικότητας» θα επιτραπεί να λειτουργήσουν

ακόμα και τα πολυκαταστήματα, ενώ δεν γίνεται καθόλου λόγους για τους Ιερούς Ναούς, τότε αισθανόμαστε ότι η Εκκλησία υφίσταται διακρίσεις. Αισθανόμαστε ότι ορισμένοι δεν σέβονται αυτό που για κάποιους από εμάς είναι ιερό, δεν σέβονται αυτό που για κάποιους από εμάς είναι το νόημα της ζωής μας. Είναι έτοιμοι να ζητήσουν τη βοήθεια και τη στήριξη της Εκκλησίας για τα πάντα, θεωρούν δεδομένο ότι θα τη λάβουν, αλλά αρνούνται ή αδυνατούν να καταλάβουν πως αυτό ακριβώς το αίσθημα της αλληλεγγύης μας το δίδαξε η πίστη μας. Ακριβώς αυτή μας η πίστη πρέπει να συνεχίσει να τονώνεται. Και τόνωση πίστης εξασφαλίζει μια στοιχειώδης λατρευτική και μυστηριακή ζωή.

Η Εκκλησία είναι έτοιμη να βοηθήσει, να προσφέρει, να θυσιαστεί, να αγωνιστεί, να συστρατευτεί. Όμως, με κλειστούς Ναούς τα Χριστούγεννα και των Φώτων, η Πολιτεία όχι μόνο δίνει ένα λανθασμένο μήνυμα διάκρισης εις βάρος όλων μας που έχουμε τον Χριστός ως το κέντρο της ζωής μας, αλλά μας αφαιρεί και τη δυνατότητα να παραμείνουμε πνευματικά ακμαίοι, ώστε να στηρίξουμε το λαό μας, με όλες μας τις δυνάμεις, στην μεγάλη αυτή μάχη που δίνει για να νικήσει τον κορωνοϊό.

Πολιτεία και Εκκλησία μπορούν και πρέπει να βρουν τη χρυσή τομή για το Άγιο Δωδεκαήμερο ώστε οι Εκκλησίες να ανοίξουν με συγκεκριμένους όρους και μέτρα που θα εισηγηθούν οι ειδικοί επιστήμονες και θα τηρήσει αυστηρά η Εκκλησία. Ο Πρωθυπουργός έχει αποδείξει την καλή του προαίρεση και τον σεβασμό του στην Εκκλησία και ο Αρχιεπίσκοπος έχει αποδείξει την αταλάντευτη επιμονή του να στηρίξει την εθνική προσπάθεια. Ο τρόπος που αντιμετώπισε την ασθένειά του ήταν το καλύτερο παράδειγμα για όλους. Πολιτεία και Εκκλησία μπορούν και πρέπει να πορεύονται μαζί. Ειδικά, όμως, σε περιόδους κρίσης αυτό είναι θεμελιώδης προϋπόθεση για την επιτυχή έκβαση οποιασδήποτε εθνικής προσπάθειας. Από την κρίση αυτή θα βγούμε διαφορετικοί, το ερώτημα είναι αν θα είμαστε προς το καλύτερο ή προς το χειρότερο. Και στην απάντηση αυτού του ερωτήματος, η Εκκλησία έχει αναντικατάστατο ρόλο που πρέπει, πρώτα απ’ όλους, να σέβεται η Ίδια.